

**ОБИЧАТЕ ЛИ ДА УЧИТЕ,
или защо връзката между обичта и ученето
е много по-силна, отколкото предполагаме?**

Красимира Фучеджиева*

Замисляли ли сте се някога, че глаголите *уча* и *обичам* може да имат нещо общо помежду си?

Колкото и необичайно да изглежда на пръв поглед, те произлизат от един и същ древен корен. Праславянският корен на думата *уча* е *ищ-* (праславянският инфинитив на глагола **ищ-iti < *иш-*). Той е вариант на праславянския корен **ушк-*. С него е образуван например старобългарският глагол *вѣкъжѣти*, който означава 'науча се, изуча се; разбере, проумея'. В съвременния български език откриваме този древен корен в думи като *навик*, *привиквам*, *свиквам* и др.

От праславянския корен **ушк-* е образуван и праславянският глагол **об-(v)ушк-нати*, чийто продължител е съвременният български глагол *обикна*, а от варианта **об-(v)ушк-ѣти (> *обушати)* е получен глаголът *обичам*. Първичното значение на тези стари глаголи е било 'привиквам, свиквам'. Днес то е запазено в думи като *обичай*, *обикновен* и др.

Единствено в българския език глаголът е претърпял развой на значението, който би могъл да бъде 'имам навик' > 'права нещо по навик' > 'права нещо за успокоение' > 'права нещо с любов' > 'изпитвам любов, наслаждение'. В останалите славянски езици глаголите със значение 'обичам' са продължители на други праславянски корени, един от които откриваме днес в българската дума *любов*.

* **Красимира Фучеджиева** работи в Секцията за българска етимология в Института за български език „Проф. Любомир Андрейчин“ при БАН.